

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 pelletsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
 :: kiadóhivatal ::
Rösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

A nagy soffőr.*

S.-A.-Újhely, ápr. 4.

A kárpáti akció kezdetén egy igénytelen cikkben szembeállítottam Sáros és Zemplént. Elmondtam, hogy a Kárpátok alja most egy nagy temető, ahol állandóan halottak napja van. Halottak napján kiülnek a koldusok az útra; némelyike énekel, másika szótlan megadással hátrább húzódik. Az énekeseknek jobb a keresetük.

Sáros énekel, Zemplén hallgatott.

Jöttek autók miniszterekkel, püspökökkel. Mind az énekesek közt álltak meg.

És csodálatos módon minden autón ugyanaz a soffőr volt. A nagy urakat, a pénzt mind ő hozta az énekesek közé. Nem a gépeket fűtötte, hanem a lelkeket.

Mi is lelkesedtünk az ihletett munkán itt a szomszédban. De már mintha nehéz szívvel kezdtünk volna a soffőrré nézni.

És a soffőr, amikor látta, hogy Sárosban már melegszik az élet, — leszállt az autóról, otthagya az ő kedves földjét és könnyes szemmel, fáradtan, botra támaszkodva átment a csendes koldusokhoz.

Most érkezett ide, Zemplénbe. Oláh Istvánné úrasszonynak a felsőzempléni

* Zemplénmegye társadalmának egyik neves tagjától vesszük e sorokat, s közöljük kívánatra névtelenül.

építési akció javára rendezett tizenhatodik nagyszabású estélyén állott a mi lassan induló társadalmi munkánk élére — Szinyei Merse István főispán a maga tűzpróbás energiájával.

Mesekirályok vezették az estély védnökét első útján a romok között. Vele volt a tavasz fecskéje, a kalászos búzaföld pacsirtája és egyszerre hangos lett a felsőzempléni temető. Párt-, felekezet- és minden különbség nélkül, ami az embereket elválasztja, beállunk mind a szent munkába. Hisz a munka közös java, a háborús munka pedig közös kincse minden pártnak, minden felekezetnek, minden igaz embernek.

Ennek a frontmegetti táborbaszállásnak a történetét pedig Zemplén igénytelen krónikása illendő tisztelettel elküldi minden időkre való emlékezés okából nemes és nemzeti Sárosvármegyének.

A. Gy.

Miért?

Miért nézzük összetett kézzel, hogy fiatalságunk az ösztöntől vezérelve, mint fertőződik meg az éjjeli élet mennyországokat ígérő beteg posványában? Miért engedjük azt, hogy ma, amikor a haza fegyverbe szólított mindenkit, ifjúságunk megfertőzöttön álljon katonasorba, sőt

hogy a penészgombák módjára elszaporodott venerás betegségek akadályozzák őket hazafiúi kötelességük teljesítésében? Miért nem lépünk az erélyes megtorlások mezejére akkor, amikor ez igen fontos közérdek istápolása, ma szent hazafiúi kötelesség is?

Segíteni kell és pedig sürgősen. Gátat kell venni a venerás betegségek hőmpölygő áradatának. Írjuk le ide a tényeket úgy, ahogy vannak. Föltétlenül kell megoldásnak is lennie.

Nagyfokú naivitás volna részünkről, ha azt hinnék, hogy az egészségi lapokkal ellátott perditák a veszedelmes betegségek terjesztői. Korántsem. Mert a hetenként háromszor megtartott orvosi vizit legalább némi garanciát nyújt arra nézve, hogy a beteg egyedeket ártalmatlanná lehessen tenni.

De — és itt a baj — a kávéházi és éttermi pincérnők, kiszolgáló leányok azok, akik nem állván állandó ellenőrzés alatt, megfertőzik az ifjúságot. Miért vagyunk vajjon gyöngék ahhoz, hogy ezekre is kötelezővé tegyük az orvosi viziteket? Miért ne ellenőrizhessük ezeket is, amikor foglalkozásuk titkos perditává kell, hogy avassa mindannyiukat.

Nézzük csak a tényeket. Eperjesi bevett szokás szerint ezeket a rabszolgákat 50—60 koronával dotálja havonta a gazdájuk. Az ilyen lányoknak 50—60 koronából meg kell élni a mai viszonyok között. Lakást kell tartaniuk, étkezniük kell, ruházkodniuk kell és szépeknek is kell lenniük. Nos, most már fölteszem a kérdést: lehetséges-e ez — minden fillér mellékkereset nélkül? Lehetséges-e az, hogy megmaradhassanak a becsület ösvényén? És miért kelljen vajjon őket a «titkos

TÁRCA.

Bredeczky naplója.

Irta: dr. Horváth Ödön. (Vége.)

Nagy mulasztásnak tartanám azonban azt, ha meg nem emlékezném azokról a valóban szebbnél-szebb emléksorokról és jelmondatokról, amelyek — mint már említettem — az év minden napjának szentelt külön lapon legfeljül nyomtatva olvashatók; amelyek mindmegannyian valóban mélyen gondolkodni tudó értelemnek és mélyen érezni tudó nemes szívnek a szülöttei; amelyek — jól mondja a szerkesztőnek előszava — olyan sok jó, nemesítő és hasznos gondolatot keltenek az olvasóban; és amelyek éppen ezért bőségesen megjutalmazhatták és megjutalmazhatják most is azt a fáradságot, amelybe ennek a könyvecskének az átlapozása kerül.

Lássuk tehát ezek közül a napi jelmondatok közül a legértelmesebbeket! Azokat, amelyek — megítélésem szerint — a leginkább hozzászólanak lelkünkhöz!

Ha minden ingadoz is: örökre megmarad a Hit, Szeretet és Remény!

Tekints hálával a múltba és bizalommal a jövőbe!

Ha a szenvedésnek súlya nyom: imával könnyíts terhedet!

Alázatosság legyen ékességed és szeretet legyen egyetlen életed!

Engedd, hogy az időnek tovaépülése tégedet az Úrnak megmaradására emlékeztessen!

Ha mindig Isten előtt járunk: Isten is velünk jár és mibennünk.

Isten úgy akarja, hogy az amit tenned kell, előtted mindig szent legyen!

Ha időd repül; gondold gyakran a halálra és az örökkévalóságra!

Nem támad-e minden éjszakából az újrabredő nap!

Az legyen legédesebb örömed, hogy méltó örömet szerezzél másoknak!

Mindazt, amit megkezdesz: hűséggel, szorgalommal és örömmel végezd!

Úgy élj, hogy mindig örömmel tekints a multra!

Ha szenvedsz: imádkozzál!, és ha örvendezel: légy háládatos!

Semmit félig! Mindent egészen! Ez legyen cselekvésed szabálya!

Ha a szegényeknek adsz, úgy viszont Isten is ad neked!

Ha gyűlölettel szemben küzdesz, akkor győzzél!... Ha szeretettel szemben: akkor hagyjad, hogy legyőzzenek!

OLYMPIA

Szerdán, április 12-ikén és csütörtökön, április 13-ikán
 5, 7 és 9 órai kezdettel:

KALÁBRIÁSZPARTI

A FEKETE LOVAG

Kacagató bohózat 4 felv. A filmet magyar szöveggel ellátta és bekonferálja SZÓKE SZAKÁLL, a budapesti Royal-orfeum sörkabaréjának rendezője.

Dráma 2 felv.

Jegy-elővétel: az előadási napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3-tól a pénztárnál.

kéjgölk» kategóriájába sorozni akkor, amikor a titok nem lehet titok, amikor ez egyszerű adatokból világosan lehet olvasni? Miért ne vessük őket is kötelező orvosi vizsgálat alá és illetőleg miért ne kötelezhessük az ezeket oly könnyűszerrel megkereső mulatóhelyek tulajdonosait arra, hogy alkalmazottaiknak a minimális megélhetéshez mért fizetést adjanak? Milyen jogcímen idézhetik föl a mai világban is a rab-szolgaság intézményét a tőkésék? Miért kény-szeríthesse a gazda alkalmazottjait — ha mindjárt erkölcsileg is — arra, hogy testüket áruba vigyék? Miért tűrjük azt, hogy a megfizetett szerelem e föl nem kent papnői tovább is ellenőrzés nélkül megfertőzhessenek mindent, mindenkit?

Az éjszakai élet szennyes lábában bőven tenyészik a lópírág, magával von mindent a posványba, megfertőz, megöl, szerencsétlenné tesz ezeket, és annak a hazának, amelynek most egészséges emberekre van szüksége, egy beteg generációt szállít.

Tessék csak egyszer is végigjónni éjfél tájban a Főutcán. Amikor lehúzódnak a füstös kávéház csikorgó redőnyei. Tessék meggyőződni a nyílt titokról, amelyet immár az éjszaka sötét leple sem tud eléggé takarni.

Tessék segíteni rajtunk! Hazafiúi kötelesség ez ma. Avagy lássuk be megadással, hogy az emberiség évezredes története jogtalanul illetett bennünket a kulturált európai becéző jelzőjével.

Sz.

Dely János.

Eperjes, 1916. ápr. 5.

Mindnyájunknak feltűnt városunk utcáin szerényen tovasuhanó, jobbszemén fekete kötést viselő tiszthelyettes szerény alakja... mellén a bronz-, a kis ezüst-, a nagy ezüst- és az aranyérem díszlett.

Dely János volt, az ungvári, jelenleg a mi vendégszeretettünket élvező 66. gyalogezredbeli tiszthelyettes.

Dely a háború kitörése előtt c. őrvezető irnok volt az ungvári hadkiegészítő-parancsnokságnál. Mikor a háború kitört, a harctérre jelentkezett. A 66. gyalogezred 16. tábori századában mindjárt az első csatákban kitűnt. Tomasovnál a 16. század azt a parancsot kapta, hogy fog-

lalja el a szemközt fekvő magaslatoknak az oroszok által makacsul védett részét. Előnyomulás közben gyilkos tűzbe került a század. Lassan kellett tehát előredolgoznia magát egészen a rohamig. Dely őrvezető az elsők között volt, aki betört az ellenséges árokba, sok oroszot levágott s néhány bajtársával 34 foglyot ejtett. A küzdelemben Dely megsebesült a fején, de nem ment el a harcvonalból, hanem bekötözte magát és tovább harcolt.

A Magierovnál lefolyt csatában két emberével, mint összekötő járőr, oldalozó tűzzel két orosz gépfegyvert szalasztott meg, melyek sikeresen lőtték a mi csapatainkat. Dely őrvezetőt ekkor a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

Október 23. és november 3-ika között az ungvári ezred Rudniknál harcolt. A harcok különösen a rudniki kastély körül folytak nagy hevességgel, mert ez a hatalmas épület különösen fontos támaszpont volt. A Szan nyugati partján állt az orosz is és a 66. gyalogezred is, úgy, hogy a kastély az ellenségek közé esett. A két rajvonalt között egy gazdasági épület is állott, ahova — mint ezt Dely őrvezető megfigyelte — egyesével surrantak be az oroszok, hogy támadásra gyülekezzenek.

Dely, mikor leszállt az est, a körötte fűtülő golyók záporában az épületig csúszott előre, ott fölmászott a tetőre és megfigyelte, hogy a házon orosz katonákon és tiszteken kívül két saját katonánk is van. A két foglyot megmentette, majd visszatért a lövészárkba és engedélyt kért, hogy az épületrészt fölrobbantassa.

A következő éjszakán a házcsoporthoz lopózott. Az egyik kamarában elhelyezte a magával hozott ekrazitot és a gyújtószinórt meggyújtva, elszaladt.

Az iszonyú robbanás után gépfegyvereink erős tüzet indítottak a ház mögé, amerre a még életben maradt ellenség esetleg menekülhetett.

Dely őrvezetőt e vakmerő vállalkozás után szakaszvezetővé léptették elő s egyúttal az első osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Azonban állva maradt még az épülettömbnek több fala, melyek fedezékül szolgáltak az oroszoknak, hogy esetleg újból gyülekezzenek. Dely szakaszvezető megfigyelte, hogy az ellenség serényen dolgozik egy, a fölrobbantott épület felé vezető fuóárkon.

Néhány bajtársával kézibombákkal felszerelve, a következő éjszakán újból a romokban heverő épületrészt surrant előre.

A vakmerő kis csapat, miután a bombákat az ellenség közé dobta, ratört az oroszokra. Iszonyú kézitusaiban az oroszokat megsemmisítették, egyet pedig foglyul ejtettek közülük. Delyt a dulakodásban több szúrás, lövés érte és kezén oly súlyosan sebesült meg, hogy egyik ujját elvesztette.

A vitéz szakaszvezető megkapta az arany vitézségi érmét.

Alig gyógyult fel sebeiből Dely, akit időközben őrmesterré léptettek elő, nyomban jelentkezett és a legelső menetzászlóaljjal ismét a harctérre ment.

Amint odaért, újabb tanújelét adta vitézségének.

Március közepén a Dnyeszter partján, Harasimov mellett Dely őrmester két szakaszt vezetett rohamra. Roham közben egy dumdum-golyó súlyosan sebesítette meg az orrán és a jobbszemén, sőt félszeme világát is elveszítette.

Dely őrmester ekkor kapta a másodosztályú ezüst vitézségi érmét és tiszthelyettesé lépett elő.

Mint a magyar hősiesség mintaképének haditetteit megörökítettük a jövő történetírás számára s azért is, hogy ha újból megfordul közöttünk, avval a csodás áhítattal tekintsünk fel reája, mely megilleti a magyar vitézség mintaképét.

Baán Gizella.

Ez a nekünk kedves, ismerősen hangzó név ma már a szinpadé és mi őszinte örömmel, igaz büszkeséggel számolhatunk be Baán Achillesné Berthóty Gizella operaházi első fellépésének nagy sikeréről. A mi megyénk szülötte ez a bájos fiatal művésznő, a mi reményeink kísérték el, amikor — közel másfél évvel ezelőtt — városunkból Budapestre költözött elhivatottságának biztos érzetében.

Azóta Baán Gizella neve kedves hangzású lett a főváros legelőkelőbb koncertpublikuma előtt és két háborús szezon

Kerüld az önféjűséget! Ez forrása a bűnnek!
*
Ne keress barátot! Az igaz barátot magától találd!
*
A ritka szökőnapot (febr. 29.) koronázd ritka tettekkel!
*
Mérlegelj minden szót! Legszigorúbban: ítéltegedet!
*
A kérdezőnek adj tanácsot; de tanácsodat ne erőszakold senkire!
*
A bölcs hallgatás sokszor többet mond, mint a szóáradat!
*
Kérdezd magad reggel: mit akarok?; mit tegyek?; mire vagyok képes?
*
Kérdezd magad este: mit tettem?; és mit mulasztottam el?
*
Amiképen te bízol: olyan mértékben érdemled a bizalmat!
*
Ha megtetted a magadét: úgy várjad az Úrtól az Övét!
*
A legkisebbet is oly pontosan és jól végezzed, ami csak tudod!
*

Ahova Isten állított, ott állj bátorsággal és bizalommal!
*
Ha sorsod nem jelölte meg neked a napot, jelöld meg te azt magadnak!
*
Amit szenvedtél: azt felejtse el és ne gyötörd magad a reá való emlékezéssel!
*
Amit élveztél: azt élvezzed a reá való emlékezéssel.
*
Szentelj meg minden élvezetet hálával és imával Az iránt, aki azt neked nyújtotta!
*
Isten mindenütt veled van. Ez legyen legkedvesebb gondolatod!
*
Amit cselekszel: cselekedd örömmel és vilseld türelemmel szenvedésedet!
*
Sokszor gondold a halálra; mert ez a gondolat okosabbá teszen!
*
Ne feledd el azt, ami barátodnak örömet és ami gondot okoz!
*
Halandó és — halhatatlan vagyok! Ezt mondd magadnak naponta!
*

Ha a föld szépen mosolyog: úgy gondoskodjál komolysággal az Égről!
*
Ha a föld vihara harsog feléd: akkor égi béke folyjon körül!
*
Kövesd az igazság ösvényét! Csak ez vezet Istenhez!
*
Minden előjövő nap: üdvözlő követe az Égnek!
*
Adj a repülő időnek örökké maradandó vetéseket!
*
Engedd, hogy a derűs nap erősítsen az előjövendő borús napokra!
*
Hűséggel őrizd az ártatlanság virágait s akkor örvendezni fogsz gyümölcseinek!
*
A szükségnek óráit feledd el! Mégis amire azok tégedet tanítottak: ne feledd el soha!
*
Ha az Isten éjszakával takar: légy csendes; várj állhatatosan, és bízzál!
*
Amit az Isten tesz, azt most nem érted! Egykor meg fogod érteni!
*

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK** □ □ **LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

legszebb
ködhetek

Opera
küldöttség
adás keret
László»-b

A föl
ülésekben
a művész

ünnepi ha
Gizellánál
Üde szép

és bájos
ritka szin
már az e

számára
szünni ne
hívás volt

és tisztelő
ral; ám a
találhatta

mindennél
tehetségge
és a munk

Az els
van és m
további pá
napjából e

a mienk,
sokatigérő

Tilo

A hivat
ridegségge
letet közl
vétkor szol
kikészítését

Mint sok
dok szentes
vet a háború

Nincsen
Töreke
több világoss

Használ
tiéd lesz-e

Amit az
marad!
Az öröm

Igazság és a
Szent leg
ben Isten m

Ha Isten
deztess meg
Aki nem

a napokat é
A válás
látás öröme

Ne felejt
vándorok va
Gondolj s
retteidre!
Ha a hal
életre is!

Az a győ
magát győzi

legszebb és legfényesebb estéin gyönyörködhetek szép hangjában.

Operaházi első föllépése a bosnyák-küldöttség tiszteletére rendezett díszelőadás keretében történt, amikor a «Hunyadi László»-ban az ifjú Mátyást énekelte.

A földszint első soraiban és a páholyülésekben már ismerős közönség hallgatta a művésznőt, de a zsúfolásig megtelt ünnepi ház előtt is nyert ügye volt Baán Gizellának mindjárt az első áriája után. Üde szép hangja fiatalos erővel csendült és bájos alakítása, mely első fellépésnél ritka szinpadhi hivatottságról tanúskodott, már az első felvonás végére meghozta számára az őszinte sikert, amelynek a szünni nem akaró taps és számtalan kihívás volt legigazabb fokmérője. Ismerősei és tisztelői elhalmozták virággal, babérral; ám a legszebb sikert önmagában találhatta meg Baán Achillesné, abban a mindennél jutalmazóbb tudatban, hogy a tehetséggel párosult ambíció, a szorgalom és a munka diadalt arat.

Az első legnehezebb lépésen már túl van és mi szerető figyelemmel nézünk további pályafutása elé, melynek fölkelő napjából egy kedves sugár mindenestre a mienk, akik közül való és ahonnan sokatigéző útjára elindult.

Tilos a hímestojás!

A hivatalos lap szerdai száma hivatalos ridegséggel egy rendkívül aktuális rendeletet közöl, amelyben a tyúktojásnak húsvétkor szokásos festését és más hasonló kikészítését eltiltja.

Mint sok mindennek, úgy ennek az évszázadok szentesített bájos népszokásnak is véget vet a háború.

Nincsen ezidén hímestojás!...

Törekedjél minden nappal az igazság tisztább világossága után!

Használd a mai napot! Hogy a holnapi a tiéd lesz-e: ki tudja?!

Amit az isten egyesített: örökre egyesítve marad!

Az örömet és szenvedést mérlegeli az örök Igazság és a Szeretet!

Szent legyen előtted az idő és a tér, amelyben Isten megáldott!

Ha Isten tégedet megörvendeztet: örvendeztesd meg te is azokat, akik testvéreid!

Aki nem számolja az órákat, az elpazarolja a napokat és a heteket!

A válás keserű fájdalma: ösvény a viszontlátás öröméhez!

Ne felejtse el soha, hogy mindnyájan csak vándorok vagyunk itt a földön!

Gondolj szeretettel sokszor előrement szeretteidre!

Ha a halálra gondolsz: gondolj az örökéletre is!

Az a győzőknek legnagyobbja, aki magamagát győzi le!

A miniszteri rendelet egész terjedelmében a következő:

A m. kir. minisztériumnak 1123/1916. M. E. számú rendelete a tyúktojásnak húsvétkor szokásos festése és más ily kikészítése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A tyúktojásnak a húsvéti ünnepek alkalmából szokásos festése vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett vagy kikészített tyúktojásnak forgalombahozatala az ország egész területén tilos.

2. §.

Aki a jelen rendelet rendelkezését vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és kihirdetéséről a helyi hatóság az illető helyen szokásos módon gondoskodni köteles.

A rendelet hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1916. ápr. 4. Gr. Tissa István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

EPERJESI BANKEGYLET, az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy intézetünk — mint a Hadi-Termény Részvénytársaság megbízottja — az 1092/1916. M. E. számú rendelet értelmében és az abban körülírt feltételek mellett előlegeket (zöldhitel) nyújt a folyó évi termésre.

A felvehető előlegkölcson méter-mázsánként 20 kor. búzánál s minden más szemes-terménynél 15 kor.

Eperjes, 1916. ápr. 7. Az igazgatóság.

Tekintetedet irányozzad mindig az Istenre, — a kötelességre, és a jövőre.

Kertöld a félelmet! Az megbénítja a legnemesebb erőket!

Hit, szeretet és remény! A legnemesebb testvéreik! — Tieid-e ők?...

Önkény nem, csak bölcsesség állapítja meg az emberek sorsát!

Ha az Úr neked örömet ad: gondolj szenvedő testvéreidre!

Légy annál szerényebb, minél több megbecsülésben van részed!

Aki az önzést győzi le: méltóan viseli a babért!

Szigorúság önmagunk iránt és szelidség mások iránt: ez a bölcsesség és a jóság!

Remény emeli fel szívünket és örömmé változtatja a gyászt is!

Az örömkök hasonlóak a hercegnőkhöz! Azoknak becse, akik őket kísérik, annyi, mint az ő becsek!

Ha szenvedés áll előtted: borulj az Úr karjai közé!

Tanuld a legbölcsebb Rendezőtől a rendtartó bölcséget!

Amit hivatásod parancsol! azt tedd mindig, mindenekelőtt!

HIREK.

„Kivánom, hogy ezer néhány sor írásom a legjobb egészségben találjon benneteket, édes jó Apám! Itt fekszem a taljással szemben, de gondolatban odahaza vagyok Nálátok. Itt már tavasz van. Nyílnak a szép virágok, rügyeznek a fák. Küldök is mellékesen néhány szál virágot; a harctéren, dekkungok tetején nevelkedett mindmegannyi...»

Milyen édesen csengő szavak! Mennyi meleg poézis van e sorokban! Pedig hát csak egy szegény cigányfiú írta azokat. Szikora Károly. Elment a honvédekkel a Doberdóra. Elhangzott az utolsó nóta s a muzsikus lélek most virágot gyűjt a magyar dicsőség koszorújához. Atyja, a vén muzsikus, aki szinte őszinte ragaszkodással szerette a szöghajú fiút, most könnyes szemmel mutatja e levelet nekem. «Úgye ősmerte a fiamat?! Derék, nagy legény lett belőle. Katona volt, hisz az Isten is annak teremtette. A hadnagya úgy mondta: nincs derekabb legény nála a századnál. És a fiú elment. Még a decemberi marssal. Küldtünk neki levelet, csomagot, jó hazai kalácsot süttött az anyja. És ő válaszolt. Írt már többször, ... ez a harmadik írása ... ezt februárban küldte, de ... de több nem jött. Azóta mindig csak várom a postát ... azóta nem ír ... Igazán nem tudom miért, hisz én nem vagyok tanult ember ... Lehet, hogy nem ér rá ... sokan úgy is vigasztalnak, hogy talán nem jön meg az, amit megírt ... én — uram — igazán nem tudom, mi lehet vele, hisz én nem vagyok tanult ember ... és amikor elment, a vajda megáldotta ...» — Jó Szikora Károlyról majd tán csak a Vöröskereszt írhat ezután. Az öreg muzsikus ezt igazán nem tudhatja, hisz ő nem tanult ember, hisz ... a vajda is megáldotta, amikor elment ...

Szigma.

Személyi hír. Dr. Novák István eperjesi megyéspüspök ápr. 6-ikán Bécsből székhelyére visszaérkezett.

Hősök jutalma. A király az ellenség előtt tanúsított kiváló vitéz maguktartásáért a helybeli 15-ik tábori tarackezred következő tisztjeit tüntette ki: ezüst signum laudis-szal ns. Gasteiger Richard kapitányt, Hücke Kálmán főhadnagycot és Nikolits Zárkó hadnagyot, signum laudis-szal Pergler Eduard alezredest, Lichtig Ivor főhadnagycot és Singer Ernő hadnagyot.

Adj szeretettel! s bocsáss meg nagylelkűen és egészen, és mindenkorra!

Ne mérd magad másokhoz! Teneked saját céloed van!

A kiváló emberek: az Istenség koronájának drágakövei!

Ha életed áldás másokra nézve: akkor: kettős életet élsz!

Látod az isteni sugárt mindenben, ami jó, és ami szép!?

Ha a legtisztább örömet akarod élvezni: tanuld azt, hogy másokat megörvendeztesd!

Úgy élj, hogy mindenki, aki jó, tégedet áldjon és reád emlékezzen!

Maga az öröm is kifáraszt, ha célja nem az, hogy nemesítsen!

Tanuld, amire Isten tanít! Mindig érthetőek az Ó szavai!

Minden estéd legyen olyan, mintha utolsó estéd volna!

Sohase muljon el a nap, mielőtt valami jót tettél volna!

Ha ismerni akarod magadat: jegyezd meg, hogy mire gondolsz legszívesebben!

Amit ma tehetsz: ki kezeskedik arról, hogy holnap is megteheded!?

Vallásos estély. Az ev. theol. Belmissió-egyesület április 9-ikén, vasárnap este 6 órakor a Kollégium nagytermében vallásos estélyt rendez, melynek műsora a következő lesz: 1. Mozart F. A.: «Óh, Atyánk és vezérünk!». Éneklí az ev. theol. akad. énekkar. 2. Victor János, a magy. evang. ker. Diákszövetség főtitkára előadást tart «Nemzetünk jövője nagyságának záloga» címen. 3. Legifj. Szász K.: «A hitetlen» c. költeményét szavalja Késmárczy Lajos. 4. Imádkozik: Pap Ferenc, az ev. theol. Belmissió-egyesület e. i. titkára. 5. Közének: «Erős vár a mi Istenünk». A vallásos estélyre tisztelettel meghívja a m. t. közönséget a rendezőség.

Eljegyzés. Dr. Rausnitz Gyula eljegyezte Altmann Sarikát Eperjesen.

Jövedelemadó-felszólamlási elnök. A hadsegélyezés céljaira szolgáló jövedelemadó felszólamlási bizottságának elnöki tisztére a belügy-miniszter Bonemisza Lajos orsz. képviselőt nevezte ki.

Ingyen-oltás himlő ellen. Eperjesen a városi kórházban hetenkint kétszer, kedden és szombaton reggel 8—9 óra között ingyen-oltást végez d. Holénia Gyula városi tisztí főorvos.

Megei közgyűlés. Mint lapunk múlt számában közöltük, a vármegye tavaszi közgyűlését ápr. 17-ikén d. e. 10 órakor tartja a megye ősi székházának nagy tanácstermében. Az új eperjesi járási főszolgabíró ezen közgyűlésen választják meg.

A Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság ápr. 1-jén megkezdte működését Fő-utca 133. sz. alatt, a Pulszky-féle házban. Betétek a legelőnyösebben kamatoztatnak.

Jótekonyság. A Sárosvármegyei Takarékpénztár ezévi közgyűlése alkalmából az eperjesi kenyérszótó szent Antal-társulatnak 40 koronát juttatott. A Sárosvármegyei Takarékpénztár e jótekonyság adományáért e helyütt mond leghálásabb köszönetet a szt. Antal-társulat elnöksége.

Iskolai ünnep. Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet, az ev. főgimnázium, tanítóképző-intézet és polg. leányiskola május 1-jén d. e. 11 órakor a kárpáti diadalmas harcok emlékére közös ünnepélyt rendez, melyre ezúton máris felhívjuk hazafias közönségünknek figyelmét.

Ha a napot bölcsen használod fel, akkor ne féj az éjszakától! *

Minden bölcseséget magában foglal az a művészet, hogy jól használjuk fel az időt!

Ha tiszta szeretettel adsz, — úgy számíts arra a szeretetre, amely teneked is adni fog!

Isten csak ahhhoz beszél, aki bölcsen hallgatni tanult.

A leghosszabb éjszaka után sem marad el a nappal.

Kövessd a jó pásztor, és mindenkor forrásokat és legelőt fogsz találni!

Ha a megbecsülés magaslatára emelkedel: gondoldj arra, hogy ne szédülj!

Gondoldj arra, hogy az Isten csupán annyi terhet ad, amennyit bölcsen kimért!

Ott, a célnál, Isten megszabadít a tehertől és megjutalmazza fáradozásodat!

Használj fel földi létedet s akkor biztos lehetsz az égi felől!

Aki a szenvedőnek vigasza, annak nem hiányzik a vigasz a saját szenvedéseiben sem!

A halál a földnek sorsa! Az Égnek sorsa: az élet!

Ne felejtssd soha, hogy az idő út az örökkévalósághoz!

Adomány. Sztahurovski Emmi 20 koronát kapott s ezt az összeget a vak katonáknak adományozta.

Mezőgazd. intéző-bizottság. Faragó József kir. tanácsos, polgármester Eperjes sz. kir. város területére két mezőgazdasági intéző-bizottságot alakított. Az egyiknek hatásköre a szekcsőmenti területre, a másiké a tarcamenti területre terjed ki. A választó vonalat a város Főutcájának meghosszabbított, tehát az országúton folytatódó vonala képezi. A szekcsőmenti bizottság tagjai: Ágoston Károly, Landsmann Márk, Schiller Vilmos; a tarcamenti intéző-bizottság tagjai pedig Roskoványi Miklós, Sitányi Lajos és Molitorisz Ferenc. Mindkét bizottság elnöke Magyar József h.-polgármester. A bizottságok hatáskörét a tavaszi szántás-vetési munkák ügyében kiadott üdvös rendelet szabályozza.

Dívatlap-, kotta- és könyvujdonságok megtekinthetők a Stehr-féle könyvkereskedésben. Telefonszám 175.

Köszönetnyilvánítás. A Sárosvármegyei Takarékpénztár 40 koronát adományozott az ev. Kollégium tápintézetének. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az intézet vezetője.

Tanítóváltások. A szentmihályfalvi róm. kath. elemi iskolánál Vargovcsik István távozásával megüresedett tanítói állásra Ludányi Sándor eddigi zsigrai (Szepes vm.) elemi isk. tanító lett szabályszerű megválasztás alapján az egyházmegyei főhatóság által kinevezve. A boglárkai gör. kath. elemi iskolánál üresedésben volt tanítói állást Medvigy Mihály okl. tanító nyerte el.

Az Erzsébet-otthon javára. Gajdos János palonczai áll. elemi isk. igazg.-tanító az Erzsébet-otthon javára a községben rendezett esti felolvasások alkalmával a hallgatóktól 19 kor. 85 fill.-t gyűjtött össze, mely összeget a kir. tanfelügyelőséghez küldte be. Ezzel a jelzett célra a már előbb kimutatott összegekkel együtt összesen 80 kor. 01 fill. folyt be, mely pénzt a nevezett hivatal illetékes helyre juttatta.

Hulladékfa-árverés. A kassai keresk. és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a tót-sóvári m. kir. erdőhivatal 20,000 köteg hulladék-fenyőtűzifa árverésére április 11-ikén d. e. 10 órára határnapot tűz ki, melyre az írásbeli ajánlatok ápr. 10-ikén d. e. 12 óráig nyújtandók be.

Ami nekünk a legkedvesebb, az a mi értékünknek a próbaköve.

Egyszerű, tiszta és igaz legyen értelméd és szavad mindenkor!

A síron túl a megjutalmazás és a viszontlátás: örök!

Ha itt a mulandó is már olyan szép, milyen lehet majd egykor amott!?

Az, ami volt és az, ami van: mindig gyökere marad a jövőnek.

Érezd saját semmiségedet és tanulj szerény alázatosságot!

Imádd a szeretetet, amely elcseréli a Földért az Eget, hogy lehetővé tedd azt, hogy az Égért elcserélhessed a Földet!

Azért lett Krisztus olyanná, mint mi, hogy mi olyanná legyünk, mint amilyen Ő.

Jegyezd meg, hogy mire tanít a multba való visszatekintés? Én azt hiszem: alázatosságra!

... És ime, — ugyebár? — elég csak végigfutni ezeket a szemelvényképen itt bemutatott kiválóbb napi jelmondatokat, hogy elképzelhesd azt, hogy milyen hatással kellett lenniök ezeknek arra, aki melegen érző szívvel és mélyen gondolkodó, megértő aggyal az egyes családi eseményeknek a bejegyzésénél, úgyszólván naponta olvasgatott azokból?

Bizonytalán úgy tűntek fel előtte ezek a sorok,

Bezárt iskolának megnyitása. Az eperjesi járás h. főszolgabírája a vörheny-járvány miatt bezárt demétei áll. elemi iskolának megnyitását elrendelte.

Felhívás a termelő közönséghez. A kenyéret és húst tekintve e század embere főtáplálékának. Különösen a most megváltozott háborús életrendben. Elsőrangú követelmény tehát, hogy mindenki, aki teheti, e kettőt a legjobb minőségben és legnagyobb mennyiségben állítsa elő.

Szerencsénk azonban, hogy e két főtáplálószeret más terményekkel is pótolhatjuk, nem az előbbiek hátrányára, sőt mindkettőnek előnyére. A bab, a borsó, a lencse, általában a hüvelyesek — elsőrendű kenyér- és húseledek. Kenyér nélkül is, vagy kevés kenyérral is élvezhetők. De egyben felülmúlják mindkettőt. A kenyéret, mert ennél táplálóbak; a húst, mert majdnem oly táplálók — a hús hátrányos tulajdonsága nélkül. Elkészítésükhöz kevés zsír és hozzávaló kell. Ezek a természetadta legtökéletesebb táplálékok. Nemcsak burgonyát és zöld tápláló növényt, hanem ezeket kell különös gonddal most kultiválnunk! Nemcsak zölden esszük, hanem, kivált szárazon, télire tesszük el. Olcsó és felülmúlhatlan téli el-
látást adnak. Még most hatalmunkban van ezeket előállítani. De hazafias és elengedhetetlen kötelességünk is! Nyáron ne vessük meg az egyszerű növényt sem. De télire erős, tökéletes táplálószerrekről gondoskodjunk! Most az ideje! Az egész város, az egész megye bőven elláthatja magát vele. Nem panaszkodni, hanem tenni kell — a győzelem érdekében!

Az eperjesi mezőgazdasági intéző-bizottság.

Özvegyi segélypénz. A vallás- és közoktatásügyi miniszter néh. Simkócs Mihály nyugdíjazott róm. kath. elemi isk. tanító özvegye részére ezúttal évi 350 kor. segélypénzt engedélyezett.

Különféle friss dunai halak kaphatók Kun Sándor fűszer- és halüzletében. Telefonszám 137.

Nyugtázás. A Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t. 40 koronát adományozott az Eperjesi ev. gyámint. Nőegylet diakonissza-alapja javára, amelyért őszinte köszönetet mond dr. Sztello Jánosné elnök, Vogel Béla pénztáros.

mintha azokban az ő bensejében lévővel teljesen hasonlóan hangolt tiszta hurok zendül-
nének meg, amelyek azután átviszik rezgéseiket saját lelkének és szívének húrjaira, hogy ezek a rezgések ne csupán élvezetet, hanem igazán irányítást is adjanak a tökéletesedésre mindenben, ami valóban szép, jó és nemes, és Istenhez emelő!

Mostan nem tudhatjuk már felderíteni azt, hogy vajjon Bredeczkynnek nem volt-e része ennek a kis könyvnek a szerkesztésében, amely ugyanannál a kiadónál jelent meg, akinél neki is több műve napvilágot látott. És különösen, hogy a lélekemelő jelmondatok vagy legalább is azoknak egy része nem a mi Bredeczkynk szívének és lelkének örökszép virága-e? Azt azonban — az ő életét ismerve — bizvást állíthatjuk, hogy azok a szép elvek, nemes érzések és nagy igazságok, amelyek ezekben a napi jelmondatokban, ezekben a hervadhatatlanul elbájoló virágokban olyan megkapóan jutottak kifejezésre: az ő lelkében mindenkor termékeny talajra találtak és az ő szép életének mindenkor valósággal vezetői is voltak!

Vajha minél többet át tudnánk azokból ültetni és hívséges gonddal tudnánk ápolni a mi lelkünkben is!?

Nem csupán Bredeczkynnek feledésbe siető szép emlékezetét tartóztatnánk gyöngéden ezzel itt magunk között, hanem szebbé, édesebbé, tartalmasabbá tennénk ezáltal saját jelenünket és jövőnket is!

M

SZEREMEN-
WIC
A lap s
vonatkoz
Flórián-
kü

Nap

Azután honnan ka
legnagyobb
ahova mos
nézett rám.
hogy ez a
mindnyája
haragszik
semmit, d
Acár külön
Úgy hallot
már tárgya
neki, hogy
vezérünk,
mind osztr
se külön k
bernek láts
zavaros fog
tót nyelvbe
sikerült vo
Általában é
mint a tisz
naív fogalm
szór jöttek
altiszt is jö
két itt talál
keresztes k
egész közse
álló pohara
hogy a kor
tiszt nem
No de azért
ittak, amíg
fogyasztottá
sajnálkozott
felajánlotta,
ő átmegy
nyugtattam,
kényelmes l
hagytuk. Ny
mert reggel
kezébe a kil
megbámulni
jelentést. M
viselkedett,
Barátságosat
tudtam meg
akartam töl
megkínáltam
mint a gyer
akkor, ha n
a tisztiszolga
látzó ember
tetett: «Ne a
nincs kegye
utolsó ruhá
pedig nem
kapitányuk t
el tőlem sem
libát, sőt ju
inkább cselle
zárja ki, hog
tovább is itt
altiszt is, köz
tetszett az isk
féljek semmit
ha ők itten t

Eredme

A háború
közöttünk is,
van erő benn
a legnagyobb

MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMEINYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:
KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézete.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

**A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI
INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.**

.... Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete.

Napló. Egy sárosmezei tanítónő feljegyzései az orosz betörés idejéből. :: 4.

Azután kikérdezett: mennyi a fizetésem és honnan kapom? Mikor megtudta, hogy fizetésem legnagyobb részét a bártfai adóhivataltól kapom, ahova most nem is mehetek, szintén sajnálkozva nézett rám. Valószínűleg vigasztalásképpen mondta, hogy ez az állapot nem tarthat soká, mert ők mindnyájan már békét óhajtanak. A cár nem haragszik Magyarországra; nem is akar tőle semmit, de Galícia és Bukovina az övé lesz. A cár külön Magyarországot, külön királyt kíván. Úgy hallotta, hogy a magyarok legfőbb vezére már tárgyal is a cárral ez ügyben. Mondtam neki, hogy ez lehetetlen! Nekünk nincs legfőbb vezérünk, nekünk királyunk van, aki egyszersmind osztrák császár. Tehát se külön békéről, se külön királyról nem lehet szó. Művelt embernek látszott ugyan, de e tekintetben nagyon zavaros fogalmi voltak rólunk és mivel én a tót nyelvben gyenge vagyok, nem hiszem, hogy sikerült volna nekem őt teljesen felvilágosítani. Általában észrevettem, hogy úgy a legénységnek, mint a tiszteknek némely dolgokban gyerekes, naiv fogalmaik vannak. Beszélgetés közben többször jöttek mindenféle jelentésekkel. Az előbbi altiszt is jött egy másikkal és jelentette, hogy a két itt talált katona tényleg cseh; az egyik vöröskeresztes karszalaggal. Többet nem találtak az egész községben. Egész bizalmasan az előttünk álló poharakra mutatva, engedélyt kértek tőle, hogy a korcsmában italt harcolhassanak. A tiszt nem engedte meg. Duzzogva elmentek. No de azért, ahogy később megtudtam, addig ittak, amíg a korcsmáros minden italát elfogyasztották. Végre a tiszt lefeküdt. Nagyon sajnálkozott felettünk, hogy minket zavar és felajánlotta, hogy mi a szobában maradhatunk, ő átmege a legénységhez az iskolába. Megnyugtattam, hogy nekünk a konyhában egész kényelmes helyünk van. Elhitte és így magára hagytuk. Nyugodnunk nem lehetett a konyhában, mert reggelig egyik orosz a másikkal adta kezébe a kilincset. Kíváncsiságból jöttek, minket megbámulni; mások meg a kapitánynak hoztak jelentést. Mindegyik köszönt és illedelmesen viselkedett, mert a kapitány a szobában volt. Barátságosan diskuráltak, de sokkal nehezebben tudtam magérteni őket, mint a tisztet. Szabadulni akartam tőlük, éreztem, hogy valamit kívánnak, megkínáltam őket almával, aminek úgy örültek, mint a gyerekek. Már félni kezdtem, mi lesz akkor, ha nem lesz már mit osztogatni? Végre a tisztiszolga, egy mongolképű, de becsületesnek látszó ember megsokalta a dolgot és figyelmeztetett: «Ne adjon mindenkinek, ők sokan vannak, nincs kegyednek annyi almája és végre az utolsó ruhadarabot is elszedik öntől. Erőszakkal pedig nem mernek semmit elvinni, mert a kapitányuk megtiltotta.» És igazán nem vittek el tőlem semmit. A faluban loptak ugyan tyúkot, libát, sőt juhot és disznót is eleget, de ezt is inkább csellel, mint erőszakkal, ami persze nem zárja ki, hogy nem raboltak volna nyíltan, ha tovább is itt maradnak. Volt az iskolában több altiszt is, közöttük egy fiatal orvos, akinek nagyon tetszett az iskolám. Ez avval biztatott, hogy ne féljek semmit, mert én akkor is tanítónő lehetek, ha ők itten maradnak.

Eredmények és teendőink. (Folyt.)

A háború kitérése alkalmával sokan voltak közöttünk is, akik szinte kételkedtek, hogy még van erő bennünk s hogy éppen ezért ez a nemzet a legnagyobb erőfeszítésre és áldozatokra is

képes. Sokan félve gondoltak arra, hogy vajjon képesek leszünk-e még a közös veszély tudatának magaslatára emelkedni. A hosszú békének veszedelmei: a merő kereskedelmi szellem, önzés, gyávaság, elpuhultság, alacsony gondolkodásmód, erkölcsi rothadás nem hatalmasodtak-e el annyira felettünk, hogy miattuk egyet és nagyot akarni képtelenek leszünk? S hála Istennek, mit látunk? Azt, hogy a háború a legnemesebb eredményeket képes napfényre hozni a hősiességek küzdő nemzet fiainak lelkéből. A bátorságnak, lemondásnak, kötelességteljesítésnek, áldozatkésztségnek és önfeláldozásnak oly nemes példái születtek e háborúban is, amelyek bármely más nagy korról is bátran kiállják a versenyt. «Ki merné tehát végleg kimondani, kérdezi A. Messer, giesseni egyetemi tanár, vajjon az erkölcsi és kulturális veszteség, vagy a nyereség nagyobb-e, mely e háborúból fakad?»

Ez a háború meggyőzően bizonyítja, hogy micsoda kincse a nemzet egészének és egyeseknek az Istenben való hit és bizodalom. Mikor nagy érdekek forognak kockán, mikor a lét és nemlét kérdése van soron: egyedüli vizsgáló és támasza lelkünknek, hogy Isten vezet bennünket utainkon s ügyünket okvetetlenül diadalra segíti. Az embereket ennek a tudatához újra visszavezetni a háború nagyon is alkalmas.

A háború élesen bevilágítja az emberek életébe, fényénél tisztábban látjuk az erkölcsi jót, az erényt s látjuk az önzést és a bünt. Látjuk, amint egyesek az önmagukról való szükséges gondoskodás mellett is ráérnek, hogy a köz szolgálatába is álljanak s tőlük telhetően és mindenképpen segítségére legyenek azoknak, akik erre rászorulnak. De látjuk viszont azt is, hogy bizony nem mindenki teszi meg, amire műveltségénél és anyagi körülményeinél fogva képes lenne. Látjuk a kishitűséget, a bizalmatlanságot az iránt, ami magyar s a kész elismerést és dicséretet még az ellenséggel szemben is. A béke a maga nyugalmas napjaival sok mindent eltakar az emberek igazi mivoltából, az ellentétek: az erkölcsi jó és az erkölcsi rossz nem látszanak oly élesen. A háború fölfedi a mélyseégeket, napfényre kerülnek az emberi lélek értékei és értéktelen tulajdonságai. Megnyugvással lehet megállapítani, hogy a magyar elem e tekintetben is kiállja a próbát: megbízhatónak és a helyzet magaslatán állónak bizonyult.

Ez a háború teljesen meggyőz bennünket arról, hogy az államok élete csak nemzeti alapon fejlődhetik tovább. Azok, akik béke idején a nemzeti köteleket meghaladó társadalmi és közgazdasági elvek alapján igyekeztek a népeket nagyobb egységekké tömöríteni, alaposan csalódtak. A nemzetköziség nem életrevaló eszme. A magyar nemzet kultúrája magyar nemzeti kultúra lesz továbbra is. Idegen kulturelemeket felvehet; de csak olyanokat, melyeket saját véralkatáshoz át tud alakítani.

A háború megmutatta, hogy tudunk még lelkesedni; hogy tudunk még egyet akarni, ha hazánk védelméről van szó. A veszély érzete újra egységessé tett bennünket. Élénken érezzük, hogy mindenkire, bármilyen pozícióban is legyen valaki, egyaránt szükség van. Hogy csak együtt tudunk érvényesülni. Hogy csak aki híven, becsületesen végzi teendőit: arra lehet igazán bízni sokaknak sorsát. Látjuk, hogy van még önfeláldozás és áldozatkésztség a nemzet fiaiban és leányaiban.

Látjuk, hogy az eredmény nem egykönnyen érhető el. Kitartás, a kötelességeknek szigorú következetességgel és lelkiismeretességgel való teljesítése, a felelősségnek a legnehezebb körül-

mények között is hű viselése, sok lemondás és önfeláldozás kell a végső győzelem kivívásához. A nyers erő, bármilyen nagy is, nem egyedüli feltétele a diadalnak. A lélek az, mely megéleveníti. A közös cél világos ismerete és átérzése; az érzelmek közös forrása; az az erős meggyőződés, hogy életünk van veszélyeztetve s hogy igaz ügyért harcolunk; a hit, hogy győzünk kell: azok az erősségek, melyek bennünket, kisebbséget, hozzásegítenek a győzelemhez. Ahol mindenki vallja, hogy «A nagy világon e kívül, nincsen számodra hely», ott ennek a tudata és érzése nagy tömegek erejével vértetzi fel a kisebbséget is.

A magyar eddig is híven ápolta a hála érzelmét nagyjai iránt. Most ismét megnövekedett azoknak száma, kik hazájukért s miértünk, megmaradottakért, életüket áldozták. De nagy azoknak a száma is, akik testi épségükkel fizették meg a nagy leszámolást. Mélységes tisztelet és hála illeti az elesett hősokeket, megkülönböztetett elismerés és a legmesszebbmenő gondoskodás a megmaradt csonka vitézeket!

(Vége köv.) *Slajchó Mihály.*

Hevesvármegye sárosi falujának iskolája és óvodája.

Élénken él lelkünkben Hevesvármegye lelkes közönségének azon valóban nemes érzéstől áthatott határozata, mely szerint határszéli vármegyénkbeli az orosz hordáknak kiűzetése után, a mi hazafias és oly súlyos megpróbáltatáson keresztülment falusi népünk iránti meleg szeretetből és a hazához való hűség ragaszkodásról mindenkor fényes tanúbizonyságot tevő tót és ruthén lakosságunk támogatása érdekében, vármegyénk egyik orosz pusztította faluját veszi védőszárnyai alá, annak földműves népét munkakörében talpra állítja, elpusztított lakóházai helyett megfelelő újakat állít, sőt a gazdasági felszerelés esetleges szükségleteire is kiterjeszti figyelmét, mely áldozatkésztségét nemcsak most akarja gyakorolni, hanem ezután is pátrónusa, atyai gondozója kíván lenni a kiválasztott községnek. Tudjuk azt, hogy a kiválasztás vármegyénk Felsőhunkóc községére esett, mely községből az orosz pusztítás után alig maradt valami. Nem kevés meghatottság vesz rajtunk erőt, ha elgondoljuk, hogy Hevesvármegye óvodás- és iskolás-gyermekei is kiveszik jelentős részüket a nevezett község újjászervezésében. Ők ugyanis avatott tanítómestereik buzdításával, lelkesítésével a felkarolt község óvó- és tanköteleseinek a nevelés és művelődés áldásaiban való részesítése érdekében egy óvoda és iskola felépítését tűzték ki nemes törekvésük zászlajára, mely törekvésük célhoz jutása érdekében Hevesvármegye népoktatásának fenkölt gondolkodású vezére: *Alpári Lajos* kir. tanfelügyelő úr viszi a zászlót előre, kinek buzdító szózata az ügy körül már eddig is meglepő eredményeket hozott létre. Hiszen alig pár hónap telt még el s amint a HEVESVÁRMEGYEI TANÜGY f. évi 3. számában oly részletesen ismertetett és elismerőleg méltatott gyűjtési eljárásokból örömmel vesszük tudomásul, hogy az eddigi gyűjtés összegeként 8367 kor. 36 fill. áll már rendelkezésre a kultura hajlékaira. Ime, mily magasztos ezen szorgoskodás, mely tettekben igazolja az igazi őszinte törekvést és törhetetlen buzgólkodást a nemes cél mielőbbi elérésére! Méltó meghatottsággal és tisztelettel hajthatjuk meg Sárosvármegye tanügyeinek lobogóját a mi szegény, de hazafiasára büszke lakosságunk sarjai iránt tanúsított azon kitartó mun-

kasságért, melyet Hevesvármegye népnevelői kitűzött céljuk érdekében kitejtenek. Hiszen természetesen az eddigi gyűjtési eredményt buzgalmuk hozta létre. Hevesvármegye lelkes tanítói, tanítónői és óvónői versenyezve láttak hozzá a gyűjtési munkához, ünnepélyek, pártor-játékok stb. rendezésével a lakosság által az adakozás és jótékonyág gyakorlására minden módot és eszközt felhasználva, melyben szeretett tanítójukhoz ragaszkodó gyermekesereg fő közreműködőik, kik kétségtelenül örömpesve teszik meg kötelességüket felkarolt tanuló társaik érdekében, mely munkásságuk nem szűnik meg, míg kitűzött céljukat, az óvodának és iskolának felállítását el nem érték. Midőn megilletődéssel emlékezünk meg minden lankadatlan tevékenységéről Felsőhunkóczi község és kulturája érdekében, mely községet a szoros kapcsolat külső kifejezéseiként Hevesvármegye máris Hevesfiának nevez, mi sárosi tanítók, kik a vármegye népoktatásának ambiciózus tényezői vagyunk, biztosíthatjuk hevesmegyei kártársainkat, hogy fáradságuk és közreműködésük az építendő óvoda és iskola érdekében sokszoros megjutalmazást talál azon erkölcsi erőben, mely néptünk kitűnő jellemvonása, amely nép bár nyelvén még nem magyar ugyan, de hazafiságban és a hazához, e hazai rögöz való ragaszkodásban méltó társa a színmagyardnak, s azon kapocs folytán, mely összefűzi Hevesfiát vármegyénkkel, mindenkor alkalmuk lesz meggyőződést szerezni, hogy a majd felépített óvoda és iskola a tanulóesereg szívesen látott helye lesz, melyben az ifjúság szíves hajlandósággal fogja a magyar kultúra áldásait magába szívni, hogy zengetes hazai nyelvünk elsajátításával nemcsak érzésben, hanem nyelvben is magyar legyen.

Eperjes.

Wick Gyula,

áll. el. isk. igazgató-tanító.

Körlevelek.

805—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

A sárosvármegyei tanítói karhoz.

Sárosvármegye alispánja f. évi február hó 23-ikán ad 8056—1915. sz. alatt a vármegye közönségéhez és hatóságaihoz a következő felhívást intézte:

„A vármegye közönsége 8056/372—1915. sz. sz. alatt kelt határozatával a *gyámhatósági megbízottak* intézményét léptette életbe s határozata foganatosításával engem bízott meg.

Mire szükségesek a gyámhatósági megbízottak? Arra, hogy azoknak a családja, azoknak a tehetetlen kiskorú gyermekei, akiknek édesapjuk a mi drága hazánkért halt nősi halált, vagy adta egyébként oda életét a háború ezer veszedelme között, ne maradjanak támasz, segítség nélkül, ne jussanak nyomorba, hogy érezzék, hogy a nemzet lelke éberül őrökdi azok fölött a családok fölött, akik legdrágábbjukat, amijük a földön volt, voltak kénytelenek az édes haza ügyéért fölállozni, s nem engedi, hogy azok bármiben is hiányt szenvedjenek. Ezt a gyönyörű szép tevékenységet kell végezniük, úgyiszlóval tehát a nemzet élő lelkiismeretétvé lenniük a gyámhatósági megbízottaknak, vagyis azoknak a férfiaknak és nőknek, akiket mint arra méltókat és alkalmasokat a vármegye közönsége a hadi-árvaik védelmével és gondozásával külön is megbíz, hogy azok ügyeit mindenben a családapa gondosságával és szeretetével intézzék és vezessék; hogy támogatói legyenek az ügyekben gyakran járatlan édes anyának; hogy megkönnyítsék az árvaik előhaladását az életben; hogy távol tartsanak tőlük minden veszélyt, mely őket akár erkölcsi, akár anyagi szempontból érné — egyszóval odaigyekezzenek, hogy ezek a családok a társadalom hasznos, megelégedett s amennyire csak lehetséges, a megélhetés szempontjából is jó helyzetben lévő tagjai lehessenek. s érezzék mindenkor, hogy a magyar társadalomnak becézett, dédelgetett kedvencei, akiknek boldogulásán szeretettel függ a nemzet szeme.

Mindezekből látható, hogy a vármegye közönsége a legfontosabb feladatok egyikének tartja a hadi-árvaik védelmét. Azokra kívánja bízni ezt a nemes feladatot, akiket arra a maga köréből a legméltóbbaknak tart: a vármegye társadalmának legkiválóbbjaira, leglelkesebbjeire, a társadalomnak azokra az önzetlen, önfeláldozó tagjaira, akiknek multjuk is mutatja, hogy a szívük nyitva van a felebaráti szeretetnek; azokra,

akik hivatásuknál, képességüknel, illetve előkészültségüknel fogva ezen ügyeket a legjobban, az árvaakra nézve a legértékesebben láthatják el.

Nem terhet akar tehát róni ezekre a férfiakra és nőkre a vármegye közönsége, de érdemeiket elismerni s őket kitüntetni is az által, hogy a leggyönyörűbb funkcióinak egyikét mint arra leginkább méltókra ruházza. Az ő személyükben biztosítékát látja annak, hogy a nemes akció nem fog elposványosodni a nemtörődömség, a részvétlenség, a hidegszívűség mocsarában, hanem az árvaik édesatyjuk helyett tényleg szerető támogatókra, pártfogókra fognak találni, akikhez sohasem fordulnak hiába, akik mindent megtesznek öerettük, akik nem kimélve fáradságot, utána-járását, levélírást, nem ijednek meg a munkától, ha az ő érdekükről van szó, akik örököndek az ő neveltetésük fölött s minden erejükkel oda-hatnak, hogy belőlük a társadalomnak vallásos, hazaszerető, erkölcsös, munkás, derék polgárai és honleányai legyenek, akik méltók dicső halált halt édesatyjukhoz, családföntartójukhoz.

A vármegye közönsége jól tudja természetesen, hogy e megbízottak se lehetnek oly sokoldalúak, hogy a házáért haltak családjaira vonatkozó összes felmerülő kérdéseket megoldhassák. Erre nincs is szükség. Fő, hogy a gondos családapa éberségével őröködjének felet-tük, s nagyobb értelmiségüknel fogva ne engedjék, hogy hátrányt szenvedjenek. Hogy feladatuk könnyebb legyen, a gyámhatósági megbízottak, ha szükségesnek látják, forduljanak bizalommal akár írásban, akár szóval a vármegyei vagy városi árvaszékekhez, melyek a legnagyobb készséggel és örömmel fognak kezükre járn; ha jogi ügyekben van tanácsra szükségük, a vármegye tisztí ügyészeihez, akik utasítást nyertek, hogy ily esetben részükre díjtalan fölvilágosításokat, útmutatásokat adjanak, más ügyekben pedig a várm. központi, illetve városi segélyző-bizottságokhoz.

Ezek a szervek oda fognak majd hatni, hogy összeköttetést létesítsenek pártfogoltjaik s azon számos intézmény között, amely az országban a hadi-árvaik helyzetének megkönnyítését, egészségük fentartását, ismereteik gyarapítását tűzte feladatául.

A vármegye közönsége láncolatot akar tehát létrehozni, melynek célja a hadi-árvaik érdekeinek istápolása. Hála az ország közönsége példátlan áldozatkészségének, ki van zárva, hogy mondjuk, a hadi-árva mindenütt jogi védelmet, ha gyenge vagy pl. tudóveszes, üdülést, szanatoriumi ápolást, ha tehetőséges, a szükséges iskolák elvégzésére szükséges anyagi eszközöket stb. meg ne nyerhesse, ha a *gyámhatósági megbízottak feladatuk magaslátán fognak állani*. Ha megteszik kötelességüket, nyitva lesz előttük minden ajtó s elnyerhetik a legszebb erkölcsi jutalmak egyikét, azt a megelégedést, amit akkor érezünk, ha a reánk bízott önzetlen feladatot sikeresen végeztük el.

Ha a nekik szánt gyönyörű feladatot kellő ok nélkül nem vállalják, vagy a vállalt kötelességeket nem teljesítik, ők lesznek az okai, ha azok, akik az ország segítségét legjobban megérdemelték, azt nélkülözni lesznek kénytelenek.

Nem szabad elhinnünk, hogy csak egy is lenne a gyámhatósági megbízottak közül, aki ne fogadná el a megbízatást és ne végezné feladatait hazafias örömmel s lelkiismeretes, körültekintő buzgalommal. Oly célból, hogy mindenkor azokat bízzák meg a tisztséggel, kik az egyes konkrét esetekben arra a legalkalmasabbak, a gyámhatósági megbízottak megbízásának kiváló jogát a vármegyei, illetve a városi árvaszékekre ruházza a vármegye közönsége s fölkeri azokat, hogy e téren a legnagyobb körültekintéssel járjanak el, figyelmeztessék a megbízottakat, hogy a vármegye a legszebb, a legkitűntetőbb feladatok egyikét ruházza rájuk; hogy továbbá a gyámhatósági megbízottak működését a jövőben is megfelelő módon ellenőrizzék, hogy tudomást szerezhessenek arról, hogy azok föladatuk magaslátán állanak-e s a körülmények változása vagy meg nem felelőség, a megbízott elhalálása, a megbízatás ellátására képtelenné vált stb. esetén a gyámhatósági megbízottakat megbízatásuktól fölmentsek s másokkal pótolják.

Végre figyelmezteti a vármegye közönsége a társadalom többi részét is, kik gyámhatósági megbízatást nem kaptak, hogy ezáltal nincsenek fölmentve azok alól az erkölcsi kötelességek alól, melyek a társadalom minden egyes tagjának feladatai. Hogy nekik is védeniök,

istápolniök, a hadi-árvaik ügyeit előmozdítaniök kell, azok érdekeire különös figyelemmel leniök s ha ügyeikben visszasat tapasztalának, a községi előjáróságnál, a gyámhatósági megbízott-nál vagy az árvaszéknél kell odahatniök, hogy a bajok idejében orvosoltassanak, a visszásságok idejekorán megsűnjenek.

Miről a vármegyei tanítókart azzal értesítem, hogy felismerve azon nemes szándékot és fontos hazafíui kötelességet, mely a felhívásban foglaltatik, midőn tehát az abban előadottakat tanítósságom meleg figyelmébe és érdeklődésébe ajánlom, egyben arra kérem tanítósságom minden egyes tagját, hogy a gyámhatósági megbízást elfogadni szoros erkölcsi és hazafias kötelességének tekintse és készséggel vállalja mindama szerepet, mely a felhívásban kifejezésre jut, mely közreműködéséről természetesen majd hivatalomat is értesíteni kérem.

Eperjes, 1916. márc. 19-ikén. Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.

717—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Sárosvármegye területén működő összes tanítókhöz és tanítónökhöz.

Ismeretes a tanítósság előtt a m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak ama, a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által is támogatott törekvése, hogy különösen a falusi lakosság érdeklődése az Országos Magyar Gazdaszövetség eszméi és céljai iránt felköltessék és a *lakosság gazdaszövetségbe tömörülni igyekezessék*. Ennek előmozdítására tankerületem tanítósságát több ízben, így e lap 1911. okt. 1-sei számában 1747—1911. sz., majd 1914. apr. 1-sei számában 651—1914 sz. a. kiadott körleveleimben felszólítottam, melyeket ezennel újlag figyelmébe idézek azzal, hogy amennyiben e téren fáradozásait siker koronázná és eredményt tudna elérni, azt hivatalommal közölje E tekintetben bizonyára nem végez kárba vesztett munkát s az erkölcsi siker boldogító tudatán kívül miniszter úr részéről is elismerés fog osztályrészéül jutni.

Eperjes, 1916. márc. 26-ikén. Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.

Hírek.

Figyelmeztető. A községekben elterjedt női kézimunkák készítéséről és egyéb háziipari munkákról, továbbá a felhasználható iskolai vagy községi területeken a tanulók közreműködésével a kertü növények termesztése érdekében tett eljárásról, valamint a gyümölcsfáknak a hernyófészkektől a tanulókkal való tisztogatásáról az iskolák által külön-külön jelentések teendők a kir. tanfelügyelőséghez. Egyúttal helyesbítésképpen közöljük, hogy a békenap az iskolák által a hagyományos napon, vagyis május 18-ikán tartandó meg; a vonatkozó kir. tanfelügyelői körlevelében tévesen volt az említett nap május 8-ikára jelezve, mely sajtóhibát ezennel helyesbítjük.

Állami elemi iskolák költségvetési ügye. Miután az áll. el. iskolák költségvetései, eltérőleg az óvodai költségvetésektől, csakis úgy állapíthatók meg teljes pontossággal, ha a beiskoláztatás eredménye már ismeretes, bár a költségvetési és számadási időszak az el. iskoláknál is ezentúl minden év július hó 1-jétől a következő év június hó végéig terjed, az iskolai költségvetések megállapítására szükségképpen be kell várt a tanév kezdő hónapjait, szintúgy a könyvtári költségvetésekre is. Ez okból a vallás- és közoktatásügyi minisztérium póttrendelkezése folytán tájékoztatjuk az iskolák vezetősegeit, hogy a kir. tanfelügyelőség a már betervezett jövő tanévi költségvetéseket is majd csak a megfelelő időben fogja felülbírálni s így tehát a még hátrálékos költségvetések betervezése is elmaradhat a gyakorlat szerinti időig. Megemlítjük még, hogy a költségvetési év megváltoztatása az iskolai helyes gazdálkodást semmi tekintetben sem hátráltathatja, mert míg egyrészt a költségvetési és számadási év első két, vagyis július és augusztus hónapja amúgy is a nagy szünidőre esik, addig viszont az isk. gondnokságoknak már július havában rendelkezésre áll a költségvetés szerint megállapított évi ellátmány felerése, úgy, hogy az iskolai kiadások az előző költségvetés korlátai között fennakadás nélkül teljesíthetők.

Adományok a
Eperjesi Intézetének a
pénztár 40 koronát, B
koronát, özv. Bodnár J
adományozott. Fogadj
intézet igazgatóságának
köszönetét!

Háborús matín
főgimnázium ifjúsága.
Dalköre április 2-ikán
rendezett a Kollégium
szívvel-lelékkel csüng
delmén és iskolai ün
megemlékezésnek szer
sikeréhez hozzájárulta
tehetségükkel és tudás
ből is méltán kivehetik
részét. A közönség pe
éppen nem fukarkodot
sában. A főgimn. ifjúsá
és fejezte be énekel
szőr Palotásy: „A ma
énekelte, majd a „Die
elő magyar szöveggel. A
előadása nagy tetszést
és a legteljesebb elism
vezető, tanárt Borsody
mal is nagy gondosságg
kart. A megnyitó beszéd
a Magyar Társaság alelnö
beszámolt arról is, hogy
a magyar háborús költe
kuruc költészettel, az
ságharc és a mai hábo
kozott. Tartalmas beszé
emelte a mai költésze
és lelkes hangon tett
hazaszeretetéről. Bertala
készséggel adta elő
jelenet»-ét; zongorán kis
o. t. meglepő ügyess
Mind a hegedűjátékok,
közönség meleg elismer
nevű költőnknek, Cser
kozás» c. hangulatos ve
Árpád VIII. o. t. helye
sen tolmácsolta a költe
Exner Mária V. o. t. ér
«Ha majd egyszer t
Dankó—Endrődi: «Ma
kat. A leányka kellem
adásával beopta mag
amely sok melegségg
szereplését. Bajos meg
előadásával oly megkap
közönség szünni nem a
fel éneke nyomában
kozta Moyzes Miklós.
kiséréte. Helyesen és sze
fel Bárdos Zoltán VI.
VIII. o. tanulóknak C
frott tanulmányát. A
dés gondos tanulmányo
dicséri a szerzőnek f
kifejező, magyaros stílu
Vilcz Mihály IV. o.
Jude» és Sauer «Roma
zongorán. Az ifjú kor
ciával és tudással jává
bok sajtáságai kiválóat
előadásában. Oszvald
József «Fiamnak» c. v
sal. E hatás kifejező
könnycsepp, amely a
elismerés szólt a szé
szavaltanak. De hátlat
emlékeznék az ünne
dr. Wallentinyi Samu
válogatta össze a szer
végezte az előkészítés
heti el keblét a szép

Adományok a vakoknak. A Vakok Eperjesi Intézetének a Sárosvármegyei Takarékpénztár 40 koronát, Roncskovszky Mariska 4 koronát, özv. Bodnár Józsefné pedig 2 koronát adományozott. Fogadják a szives adakozók az intézet igazgatóságának és növendékeinek hálás köszönetét!

Háborús matiné. Az eperjesi ev. koll. főgimnázium ifjúsága: Magyar Társasága és Dalköre április 2-ikán gyönyörű szép matinét rendezett a Kollégium nagytermében. Az ifjúság szívvel-lélekkel csüng nemzetünk mai hősi küzdelmén és iskolai ünnepét is a róla való megemlékezésnek szentelte. Az ünnep fényes sikeréhez hozzájárultak az összes szereplők tehetségükkel és tudásukkal; így az elismerésből is méltán kivethetik mindannyian a maguk részét. A közönség pedig hálás és kedves volt, éppen nem fukarkodott tetszésének nyilvánításában. A főgimn. ifjúság Dalköre nyitotta meg és fejezte be énekével a matiné műsorát. Először Palotásy: «A magyar nemzet» c. dalát énekelt, majd a «Die Wacht am Rhein»-t adta elő magyar szöveggel. Az énekek szabatos, finom előadása nagy tetszést váltott ki a közönségből és a legteljesebb elismerés méltán megilleti a vezető, tanárt Borsody Károlyt, aki ez alkalommal is nagy gondossággal készítette elő az ének-kart. A megnyitó beszédet Bodnár Lajos VIII. o. t., a Magyar Társaság alelnöke mondta, aki röviden beszámolt arról is, hogy a Társaság e tanévben a magyar háborús költészet három körével: a kuruc költészettel, az 1848—1849-iki szabadságharc és a mai háború költészetével foglalkozott. Tartalmas beszédében különösebben kiemelte a mai költészet jellemzőbb motívumait és lelkes hangon tett bizonyosságot az ifjúság hazaszeretetéről. Bertalan Dezső VIII. o. t. szép készültséggel adta elő hegedűn Hubay «Csárdajelenet»-ét; zongorán kísérte Lukovich Emmi IV. o. t. meglepő ügyességgel, szép technikával. Mind a hegedűjátékot, mind a szép kíséretet a közönség meleg elismeréssel jutalmazta. Nagy-névű költőnknek, Csengey Gusztávnak «Tálalkozás» c. hangulatos versét szavalta Késmárcslyk Árpád VIII. o. t. helyes felfogással és érzelmesen tolmácsolta a költemény eszméjét. Ezu án Exner Mária V. o. t. énekelt Szirmay—Emőd.: «Ha majd egyszer mindenki visszajön» és Dankó—Endrődi: «Ma még piros álom» c. dalokat. A leányka kellemes hangjával és szép előadásával belopta magát a közönség szívébe, amely sok melegséggel hálálta meg kedves szereplését. Bájos megjelenésével és közvetlen előadásával oly megkapó jelenség volt, hogy a közönség szünni nem akaró, zajos tapsa zúgott fel éneke nyomában. A nagy sikert csak fokozta Moyzes Miklós tanár művészi zongorakísérete. Helyesen és szép hangsúlyozással olvasta fel Bárdos Zoltán VI. o. t. Öhschäger Ödön VIII. o. tanulóknak Gyóni Géza költészetéről frott tanulmányát. A dolgozat nemcsak a kérdés gondos tanulmányozásáról tanúskodik, hanem dicséri a szerzőnek fejlett ítéletképességét és kifejező, magyaros stílusát. A következő szereplő Villecz Mihály IV. o. t. volt, aki Chopin «Prelude» és Sauer «Romance» c. darabokat játszotta zongorán. Az ifjú korát meghaladó intelligenciával és tudással játszott és az előadott darabok sajtóságai kiválóan érvényesültek szabatos előadásában. Oszvald Dániel VII. o. t. Hamvas József «Fiamnak» c. versét szavalta nagy hatással. E hatás kifejezője volt az a sok meleg könnycsepp, amely a szemekben ragyogott. Az elismerés szólt a szép versnek, meg a szép szavatlaknak. De hálátlanok lennénk, ha meg nem emlékeznénk az ünnepi alkalom főrendezőjéről, dr. Wallentinyi Samu tanárról, aki nagy gonddal válogatta össze a szereplőket és buzgalommal végezte az előkészítés munkáját. Örömmel töltheti el keblét a szép siker, amely mindenképen

az intézet dicsőségére szolgál. Az ifjúság a terem bejáratainál urnákat helyezett el, hogy a befolyó önkéntes adományokat az eperjesi hősök emlékére ajánlja föl. A gyűjtés 208 kor. 62 fill.-t eredményezett. Így a sikerekben gazdag szellemi ünneplés közelebb hozta a megvalósuláshoz azt a nemes célt is, hogy méltóképen örökítsük meg hőseink emlékét, akik értünk estek el a harc mezején.

Népfölkelési szemleterv. SÁROSVÁRM. HIVATALOS LAPJÁ-nak csütörtöki száma közli az 1898. évben születettek, illetve 1897—1865. évfolyambeliek (kik eddig még valamely okból meg nem jelentek) szemletervét, mely következő:

A szemle mikor tartatik meg	Körjegyzőség, község	Járás	Bemutatói székhely
	megnevezése, melyből a népfölkelésre kötelezettek elővezetendők		
ápr. 19.	Komlóskeresztesi körj.	Girálti	Girált
	Kükemezői "		
	Kurimai "		
	Girálti "		
	Tapolyhanusfalvai "		
	Remenyei "		
	Radomai "		
20.	Margonyai "	Felsővízközi	Felsővízköz
	Magyarkapronczai "		
	Ladomérmezői körj.		
	Felsőodori "		
	Felsővízközi "		
	Kapisói körjegyzőség .		
25.	Ladomérvágásai "	Bártfai	Bártfa
	Rónai "		
	Szorocásnyi "		
	Szemelnyei körjegyzőség		
	Bártfavidéki "		
26.	Erdővágási "	Bártfa város	Bártfa város
	Ferzsoi "		
	Galbatői "		
	Rabóczi "		
27.	Hertneki "	Héthársi	Héthárs
	Lófalvi "		
	Lukói körjegyzőség . . .		
	Lénártói "		
	Magyarraszlaviczai körj.		
28.	Zborói körjegyzőség . . .	Héthársi	Héthárs
	Bártfa város		
	Palocsai körjegyzőség .		
	Berzeviczei "		
	Héthársi nagyközség . . .		
29.	Daróczi körjegyzőség .	Kisszébemi	Kisszében
	Kishársi "		
	Csércsi "		
	Palonczi "		
	Héthársvidéki "		
30.	Kisszébenvidéki körj. . .	Kisszébemi	Kisszében
	Kisszébenfelsővidéki körj.		
	Ternyei "		
	Bertóti "		
	Pécsújfalvi körj.		
május 1.	Sirokai "	Eperjesi	Eperjes
	Szentmihályfalvai körj. .		
	Monyhádi "		
	Kisszében város		
	Kajátai körjegyzőség . . .		
2.	Kelembéri "	Eperjesi	Eperjes
	Töltszéki "		
	Eperjesvidéki körj.		
	Sebeskellemesi "		
	Kapui "		
3.	Tótsóvári "	Lemesi	Lemes
	Nagysáros nagyközség .		
	Sároszentimrei körj. . .		
	Eperjes város		
	Hernádszentistváni körj.		
3.	Turinai "	Lemesi	Lemes
	Lemesi körjegyzőség .		
	Keczerpekléni "		
	Sárosköszegi "		
	Sárosbogdányi "		

A szemle mindenütt reggel 8 órakor kezdődik. **Könyvet a harctérre!** Az Országos Hadsegélyező-bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt-egylete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére. A küldemények a Vöröskereszt Szeretetadómany-osztályához (Budapest, V., Lipótkörút 1.) címzendők. A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: «Szeretetadómany a harctéren levő katonák számára».

Adomány. A Sárosvármegyei Takarékpénztár 40 koronát adományozott a Sárosvármegyei Nőegylet árvaházának, melyért az elnökség ezúton mond köszönetet.

Gondatlanság áldozata. Himics Mihály, 16-éves suhanc és Lipták Anna 14-éves leány együtt játszottak Gombosszentgyörgyön Liptákék udvarán. A suhanc édesapja fegyverét hozta ki s azt nézegették. A fiú tréfából a leányra irányította a fegyvert, a fegyver elszűt s a leány fején súlyos sérülést szenvedett. Állapota nem életveszélyes. Az eperjesi kórházban ápolják.

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj - és fogápolást gyakorolja.
Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Megőrült. Eberlein Károly 33-éves vak az eperjesi Vakok Intézetében megőrült. A szerencsétlen fiatalember még csak április 3-ikán jött Eperjesre édesapja kíséretében Nagyszébenből, hogy az intézet növendékei közé fölvegyék, amikor kitért rajta az őrültség. Miután az eperjesi kórház elmebetegmegfigyelő-osztálya túl van zsúfolva, a hatóság intézkedett, hogy a szerencsétlen Eberleint elmeegógyintézetbe szállítsák.

Adomány. A Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t. 50 koronát adományozott az eperjesi Vöröskereszt-fiókegyletnek, amelyért hálás köszönetet mond az elnökség.

Nyilvános nyugtázás. Dr. Kádas Miklós a héthársi járás főszolgabírája értesíti lapunkat, hogy hadbavonult *Kocsis György árvái részére* a következő szeretetadómanyok érkeztek újabban hivatalához, amelyeket nyugtázva, a nemesszívű adakozóknak ezúton hálás köszönetét nyilvánítja: Kósch Árpád műintézetének gyűjtése 14 kor. 46 fillér készpénz és több darab ruhanemű. Dr. Kiss Jenő Adony és dr. Müller Bertalan Eperjes 10—10 kor.; id. Rusznák Pál györgyösi esperes, Csicsery Károly daróczi plébános és Szopoliga M. Bréma 5—5 kor.; Csékan István daróczi ig.-tanító 4 kor.; Mankóvics Kornél feketekúti esperes és Stofkó Sándor Ternye 2—2 kor., Podszedli Mátyás budaméri ig.-taóító 2 kor. 50 fill.; Koscs Mária Bártfa és Scseczina János tarkói telkesgazda 1—1 kor.; végül Hamza János tapolybesztercei molnár 5 kg. főzőlisztet adományozott az árvák részére.

Steckenperd-liliomtejszappan
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 K 50 f-ért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stb.
Hasonlóképen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus) Kitérő szer női kezek gondozására.

KUN KÁVÉ-KEVERÉKEI KITÜNŐEK!

Az «Uránia»-mozgóban aktuális számok kerülnek napenként sorra. Mindegyik szám mellett, hogy új és aktuális, még ötletes, természetes és tanulságos is, úgyhogy a közönség érdeklődését állandóan leköti. A legközelebbi számok a legkiválóbb filmsztorokkal és mozdívágókkal fogják ékeskedni.

Szerencsétlenség. Valentin Ferenc fűrészgári munkás K-czerpalvágásán a gőzfűrészmellett esztergált; és eközben egy bükkfalapátról leváló faszilánk a jobbszemét kiszúrta.

A hősök emlékművére szánt újabb adomány a következő:

Ápr 2-iki matinén gyűjtött összeg K 208.62
Eddigi gyűjtésünk 8696.19

Összesen . . . K 8904.81.

Rendőri hírek. Elvesztett. Csajka Andrásné, toronyőr neje, az állatvásárra haladva, elvesztett egy pénzesztárcát, melyben 17.86 kor. volt. — Bobek Józsefné a Weisz Artúr kálvária-úti vegyeskereskedésében történt keményítő-, paprika- és élesztő-bevásárlás után hazamenve, két drb 50-koronást elvesztett. — **Lopás.** A Vakok Intézetének kirakatát éjnek idején feltörték és onnét jelentős számú levelezőlapot loptak el. Magában a bolt helyiségben nem történt semmi kár. — **Talált.** Bolyanovszki Mihályné alsóbeselakos még február végén talált az eperjesi határban 74 koronát. Tulajdonosa jelentkezék a rendőrkapitányságnál.

«Harc a fertőző betegségek ellen» címmel írt érdekes füzetet dr. Hahn Dezső, az Országos Munkásbetegsegélyező- és Balesetbiztosító pénztár főorvosa. A nemi betegségek terjedése szükségessé teszi, hogy a hatósági intézkedések mellett társadalmi úton is mindent megtegyünk a bajok korlátozására. A nemi betegségek elleni védekezésnél legsikeresebb módszer a védelem módozatainak ismertetése. Ezt a feladatot nagy-szerűen oldja meg a kis füzet. Orvosi szakértelemmel eloszlatja azt a tévhitet, hogy a nemi betegség szégyelni való. Beigazolja, hogy milyen borzalmas következményekkel jár, ha a fertőzés után nem fordulunk rögtön orvoshoz. Dr. Hahn Dezső tanulmánya azért figyelemreméltó, mert minden tudálékosságtól menten egyszerű, népies nyelven mutat rá a nemi fertőző bajok terjedésének okaira, a védekezés eszközeire, illetőleg az esetleges fertőzés esetén a szükséges teendőkre. A tanulmány — számos képpel — ismerteti a nemi bajokat és a gyógyítás módjait. A kétféves, rendkívül olcsó munka megérdemli, hogy a legszélesebb körben terjesztessék. A füzetet a NÉPSZAVA könyvkereskedése adta ki, ára 24 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.**
Kiadótulajdonosok: **Koós Ernő és Frigyes.**

HIRSCH ÉS FRANK

Budapest—salgótarjáni gépgyár- és vasöntő-részvénytársulat □□ Budapest, VI., Aréna-út 130.

Külön osztály: **téglagyári gépek.** Gyárt: **falitégla- s cserépsajtókat, téglagyártó és agyagmégmunkáló-gépeket legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.** — Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését. Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.

Könyvelő-kisasszonyt,

ki üzleti irodában már alkalmazva volt, azonnali be-lépésre keresek. Németben jártas előnyben részesül. ::

Elsasz és Schlenger. Cégtulaj-donos: Gerő Dezső, Eperjes.

KIADÓ LAKÁS:

Május 1-jétől Vásártér 24. sz. alatt 2 utcai szoba, előszoba s mellékhelyiségek.

... Közelebbi felvilágosítás ugyanott. ...

Megbízható, 15–18-éves

kifutó-fiút

keres azonnali alkalmazásra
Kósch Árpád könyvnyomdája
..... Eperjes, Fő-utca 59.

SZEPLŐS

csúnya leányok, májfoltos, kiütés-ses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHÍRÚ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szüntet szep-lőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát (mitesser) és mindennemű bőrbajt.

A Margit-crémétől az arcból úde, rózsás lesz, a ráncok, a redők eltűnnek. A Margit-crémét a világ legszebb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el-vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 Koronás rendelé-seket bárhová bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-szertára **Aradon.**

Kapható minden gyógyszer-tárban, drogueriában és illatszer-kereskedésben. :::

1974—1916. ügyszám.

Tölgyrönkő és tölgykerítés-oszlop eladás (erdei rakodókon).

A delnekakasfalvai magy. kir. erdőgondnokság kerületében termelt 193 drb, 199.55 m.³ kéregben mért tölgyrönkőfa és 193 drb faragott tölgy kerítés-oszlop két eladási csoportban zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános verseny tárgyaláson eladatik.

A zárt írásbeli ajánlatok 1916. évi május hó 1-jén déli 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be és 1916. évi május hó 2-ikán d. e. 10 órakor az erdőhivatal helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1916. évi április hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Kiadó
üzleti helyiség
szeptember 1-sejétől
Főutca 53.sz. házban.

Nagyszerűen bevált a harcúterén küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, kószvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K -80, 140, 2-
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága 1, Elisabethstr. 6.
Naponkénti szétküldés.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GŐZMOSÓGYÁR.
■ ■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPERJESÉN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg □ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.
most is a rendes módon festetnek és tisztítatnak.
Gallér- és kezelőtisztítás
a szokott szép kivitelben.
Gyászesetben ruhák festése feketére.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.

E
Előfizetés
Egész évről
Félévről
Negyedévről
Hirdetési díj
petitior egyse
15 f. Közlemén

Mit CS

A háború
egész orszá
amelyek a
hívták fey
Németorszá
egész család

Az orosz
tenegrői, a
zelmek után
tak birtoku
megszállásá
haderőre va
e fényes gy
elegendő eg
másodrendű

Nem a s
a tartalékok
intéző körö
osztályt feg
nem ezek a
hadikölcsön
gessé. A ha
újonnan fel
és felszerel
Németorszá
Magyarorszá
nemzettől új

Brede

... Elöttem
Balatonnak, lo
kora tavasz n
a hullámokat,
gással sietnek
szökkenő hab
szegő falazat
hófehér villan
sereg. A part
kei, a szattyúr
kis csillagok, tü
teljesen arany
lágyan hajlado
mandulafák ill
templom haran
A távoli ná

OL
JÉ

4 részben.
Rendes